

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 16 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, ознайомившись із звітом думку експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36856
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього**:

З огляду на обмежену кількість знаків, які можна розмістити в цьому полі, відповіді на звіт ЕГ подаємо у вкладеному файлі.

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Відповіді на зауваження ЕГ 051 PhD.docx.pdf</i>	6bGRb3Y7OedNXy1AhwduQTdywZl1Pkc14StQqRD WkoM=

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: ТУРУНЦЕВ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ

Дата підпису: 22.05.2023 р.

Київський університет імені Бориса Грінченка висловлює вдячність членам експертної групи за проведену експертизу, високу оцінку нашої освітньо-наукової програми та надані рекомендації щодо покращення освітньо-наукової підготовки здобувачів. Надані рекомендації по можливості будуть враховані при подальшій реалізації освітньої програми. Разом з тим, хочемо надати відповіді на частину зауважень і рекомендацій з якими не погоджуємось.

Зауваження ЕГ	Відповідь ЗВО
<p>Критерій 1 Відсутнє визначення особливостей ОНП в розділі 3 Характеристика освітньо-наукової програми. Недостатня увага в ОНП приділена розвитку компетентностей здобувачів у сфері економіки міста. ЕГ рекомендує при наступному перегляді включити в профіль ОНП підпункт – Особливості програми, відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення та оновлення освітніх програм, введених в дію наказом ректора від 09.06.2021 N 406 та ввести до складу або змісту ОК зміни з урахуванням специфіки економіки міста. Відсутність рецензії від територіальної громади Києва стосовно ОНП. Рекомендація: При наступному перегляді ОНП включити представника територіальної громади міста Києва до складу робочої групи ОНП (відповідно до оновленої стратегії розвитку закладу), або отримати рецензію.</p>	<p>У п. 3 «Характеристика освітньо-наукової програми» Розділу I «Профіль освітньо-наукової програми “Економіка”» відсутня інформація про особливості програми, що цілком відповідає Методичним рекомендаціям з розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція) Київського університету імені Бориса Грінченка від 09.06.2021 № 406) https://tinyurl.com/mronp-kubg. На с. 10 цих рекомендацій зазначено, що «При відсутності інформації про особливості ОП (умов вступу, навчання тощо) поле видаляється». Тому, не вважаємо за необхідне загострювати на цьому увагу. Контент економіки міста враховано у долученості всіх аспірантів до виконання наукової теми кафедри «Розвиток економіки міста в умовах євроінтеграції» (реєстраційний номер 0118U001561, термін виконання: червень 2018 – червень 2023). Також теми дисертацій окремих аспірантів відповідають врахуванню тематики економіки міста. Зокрема, аспірантки Руденко Валентини Сергіївни «Розвиток соціальної підсистеми економічної безпеки міста», Новікова Артема Сергійовича «Соціально-економічна ефективність залучення інвестицій у комплексні девелоперські проекти міст». У складі аспірантів є представник Київської міської державної адміністрації (КМДА) – Поздєєва Катерина Вікторівна, заступник директора Департаменту фінансів виконавчого органу Київської міської ради, яка постійно долучена до процесу перегляду та удосконалення ОНП. З огляду на вищезазначене, вважаємо, що економіка міста належним чином врахована у підготовці аспірантів за цією ОНП.</p>
<p>Критерій 2 Обов'язкові освітні компоненти розірвані вибірково в структурно-логічній схемі. З наведеної схеми незрозумілими є пререквізити і постреквізити вивчення освітніх компонент. Рекомендації: Структурно-логічна схема ОНП потребує вдосконалення при наступному перегляді з метою кращого візуального сприйняття зв'язків між освітніми компонентами.</p>	<p>Не можемо погодитись з цим зауваженням. У зв'язку з відсутністю унормованості підходу до форми структурно-логічної схеми та підходів до відображення її елементів, вважаємо, що це питання належить до сфери автономії ЗВО та бачення робочої групи, разом з долученими стейкхолдерами до обговорення ОНП. Загалом, взаємозв'язок освітніх компонентів розкрито у змісті дисциплін ОНП, де унаочнено компетентності, котрі формуються з урахуванням освітніх компонентів різних змістових модулів. Ця інформація зазначена у робочих програмах навчальних дисциплін, які викладаються на ОНП. Структура освітньо-наукової програми спрямована на виконання вимог пункту 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук</p>

<p>Загальний каталог вибірових освітніх компонент і анотації до них недоступний для абітурієнтів. Рекомендація: До початку наступної вступної кампанії розглянути можливість забезпечення абітурієнтам доступу до загального каталогу вибірових ОК і їх анотацій.</p>	<p>(затверджений Постановою КМУ від 23.03.2016 №261), а відтак включає складові, які передбачають:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики – ОК1 «Філософія і методологія наукової діяльності» (змістові модулі ОК1: «Філософія науки», «Загальнонаукова методологія», «Наукова етика»); – набуття універсальних навичок дослідника – ОК2 «Стратегії наукових досліджень» (змістові модулі ОК2: «Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності», «Інтернаціоналізація науки», «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях»); – здобуття іншомовних компетентностей – ОК3 «Наукова комунікація іноземною мовою»; – оволодіння фаховими компетентностями – ОК4 «Педагогіка і психологія вищої школи» (змістові модулі ОК4: «Педагогіка вищої школи», «Педагогіка вищої школи», «Технології викладання у вищій школі»), ОК5 «Актуальні проблеми економічних досліджень» (змістові модулі ОК5: «Розвиток економічної наукової галузі», «Економічні знання в статистично-інформаційній презентації», «Сучасні проблеми економіки»), ОК6 «Методологія та методи економічних досліджень», ОК7 «Математичне моделювання в економічних дослідженнях» з обов'язком проходження ОК8 Науково-викладацької та ОК9 Дослідницької практик. <p>Як бачимо, ОК розміщено за принципом послідовності освітнього процесу, де пререквізити (як дисципліни, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння ОК, що вивчаються) та кореквізити (інші компоненти, що вивчаються одночасно або безпосередньо після дисципліни) розташовані послідовно.</p> <p>Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми сягає двох сторінок. На першій відображено послідовність вивчення всіх освітніх компонентів за ОНП, у тому числі вибірових, а на другій сторінці продемонстровано послідовність вивчення саме вибірових компонентів. При розгляді схеми по вертикалі (згори до низу) наочно продемонстрована послідовність вивчення ОК по рокам і семестрам навчання та їх зв'язок. Таким чином, можемо простежити, що освітня підготовка розпочинається з дисциплін спрямованих на формування загальних компетентностей, одразу ж пропонуються для вивчення вибірові ОК, далі викладаються ОК спрямовані на формування спеціальних компетентностей. Зі схеми видно що вивчення дисциплін-пререквізитів логічно зводиться до проходження практик здобувачами вищої освіти.</p> <p>Зазначимо, що до обговорення та подальшого рецензування нової редакції ОНП «Економіка» у 2022 р. було долучено 4 зовнішніх представників академічної спільноти України, які при обговоренні редакції ОНП висловлювали позитивні відгуки щодо її побудови та візуалізації послідовності</p>
---	--

	<p>вивчення ОК та їх взаємозв'язку. Вважаємо побудову структурно-логічної схеми зручною та доступною для сприймання задля оцінки побудови освітньо-наукової траєкторії за ОНП.</p> <p>Щодо питання доступності загального каталогу вибіркових дисциплін для вступників, зазначимо наступне. Зважаючи на те, що ознайомлення аспірантів із порядком, строками, особливостями запису та формування груп для вивчення вибіркових навчальних дисциплін здійснюється на початку навчального року (відповідно до наказу «Про формування переліку вибіркових навчальних дисциплін та строки їх вибору здобувачами освіти у 2023 році» від 21.11.2022 № 611 (https://cutt.ly/B5MuyLb), також на факт функціонування в Університеті Цифрового кампусу, доступ до якого надається з моменту зарахування вступника, не вважаємо за доцільне оприлюднювати Загальний каталог вибіркових освітніх компонент і анотації до них для вступників до моменту їхнього зарахування. Окрім того, особливістю ОНП з підготовки доктора філософії є більша вмотивованість здобувачів та індивідуалізація їхніх наукових інтересів, яким багато в чому підпорядковується зміст освіти конкретної спеціальності, а вільний вибір дисциплін переважно залежить від обраної теми дослідження та узгодженого індивідуального плану з науковим керівником. Відтак, беручи до уваги автономію закладу, вважаємо за доцільне розміщувати у вільному доступі саме анотації вибіркових дисциплін вже наведених у ОНП та НП. Такі анотації оприлюднено на сторінці «Аспірантам» (https://tinyurl.com/ns051-kubg).</p>
<p>Критерій 3 Відсутні практики зарахування результатів навчання отриманих в неформальній освіті на ОНП. ЕГ рекомендує провести протягом осіннього семестру 2023/24 н.р. заходи щодо інформування здобувачів і НПП про можливість і регламент зарахування результатів навчання отриманих у неформальній освіті.</p>	<p>За час реалізації ОНП звернень здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, дійсно не було, що пов'язуємо з високою вмотивованістю здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня до саморозвитку та розвитку професійних знань, умінь та навичок. Проте, викладачі використовують можливості неформальної освіти при вивченні окремих тем на заняттях з обов'язкових та вибіркових дисциплін.</p> <p>Зокрема, як зазначено у ВСО на с. 10-11 – в рамках вивчення навчальної дисципліни «Стратегії наукових досліджень» у змістовому модулі «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях» аспіранти пройшли додаткові курси «Цифрова безпека та комунікації в онлайні» (1 год. 41 хв.) та «Академічна доброчесність в університеті» (3 год.). Всі здобувачі отримали сертифікати http://surl.li/futao. При вивченні навчальної дисципліни «Наукова комунікація іноземною мовою» аспіранти проходять додаткові курси неформальної освіти іноземною мовою за їх науковими інтересами, що підтверджується сертифікатами http://surl.li/futao. Так, сертифікати, отримані у неформальній освіті мають аспіранти: Александров Б. В. «Digital marketing», «E-commerce», «Essential Strategies and skills»; Беляк А. О. «Академічна доброчесність в європейському освітньому і науковому просторах», «Академічна доброчесність в</p>

	<p>університеті», «Експерт з акредитації», «Управління проектами», «Медіаграмотність», «Мета-аналіз», «Цифрові комунікації у глобальному просторі», «Word та Excel-інструменти і лайфхаки»; Лойко Є. М. «Експерт з акредитації», «SMM», «Targeting», «Copywriter», «Digital-media», «Google analitc»; Маляр С. А. «Centre for European Reform Studies», «Академічна доброчесність», «Київська школа економіки», «Цифрова безпека»; Поздеева К. В. «Академічна доброчесність», «Цифрова безпека»; Руденко В. С. «Експерт з акредитації», «Соціальне підприємництво»» Сензерліхт М. В. «Event management», «Soft skills», «Автоматизація бізнес-задач», «Основи медіації», «Фінансовий менеджмент», «Фундамент HR».</p> <p>Про можливість і порядок зарахування результатів навчання отриманих в неформальній освіті на ОНП НПП та здобувачі ознайомлюються з розробленого та оприлюдненого на сайті Університету Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Університеті Грінченка (https://tinyurl.com/pphd-kubg). Інформування здобувачів з цього питання починається на зборах здобувачів ступеня доктора філософії першого року навчання, на зустрічах з гарантом програми, у подальшому – на заняттях викладачів ОК. Окрім того, на вебсторінці Докторської школи загально університетського сайту розміщено оголошення про можливість проходження курсів на Coursera (https://tinyurl.com/ocoursera-kubg) та Udemу (https://tinyurl.com/oudemy-kubg). НПП і здобувачі отримують інформацію про нові можливості на корпоративну пошту, зокрема і від НДЛ цифровізації освіти.</p> <p>Отже, висловлену рекомендацію адміністрація закладу вже виконує і буде в подальшому продовжувати цю практику. Відсутність же на момент акредитації практики зарахування результатів навчання отриманих у неформальній освіті на ОНП не може бути визнаною слабкою стороною у контексті критерію 3, бо аспіранти, відповідно до процедури, не зверталися із заявами щодо визнання відповідних результатів навчання.</p>
<p>Критерій 4 Слабких сторін не виявлено.</p>	
<p>Критерій 5 Слабких сторін не виявлено.</p>	<p>Функціонування Школи академічної доброчесності як проекту, ініційованого членами Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету, вважаємо важливим здобутком Університету. Діяльність Школи передбачає підготовку «агентів змін», котрі через різні заходи популяризують та утверджують принципи академічної доброчесності серед академічної спільноти Університету. Наукове товариство щорічно проводить Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації», один із напрямів роботи якої – «Наука та освіта: утвердження академічної доброчесності та наукової етики» https://tinyurl.com/konf-2019, https://tinyurl.com/kubg-konf21, https://tinyurl.com/kubg-konf22.</p>

	<p>Вважаємо, що ЗВО та Факультет забезпечують високий рівень залучення здобувачів освіти до заходів, спрямованих на утвердження академічної доброчесності та наукової етики.</p>
<p>Критерій 6 Не систематична участь роботодавців та фахівців-практиків у навчальному процесі, проведенні лекцій та інших аудиторних занять. ЕГ пропонує у 2023/24 н.р. і надалі запровадити практику систематичного залучення представників роботодавців з реального сектора економіки, досвідчених професіоналів, а також представників партнерських закладів вищої освіти до проведенні аудиторних занять в рамках навчальних компонентів ОНП.</p>	<p>Освітній процес за окремими навчальними дисциплінами, які формують загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності здобувачів освіти, здійснюється науково-педагогічними працівниками, які мають досвід практичної роботи. Зокрема, навчальні дисципліни «Методологія та методи економічних досліджень» та «Актуальні проблеми економічних досліджень» викладаються завідувачкою кафедри міжнародної економіки, доктором економічних наук, доцентом <i>Шлапак Аллою Василівною</i>, яка має досвід практичної роботи: Депутат Київської міської ради п'яти скликань (V-IX скликань), перший заступник голови Постійної комісії Київської міської ради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку. Вважаємо, що всі заняття за цими навчальними дисциплінами викладаються викладачем-практиком.</p> <p>Навчальні дисципліни «Соціальна відповідальність економічних рішень» та «Інтелектуальна власність та стартап проекти» викладаються професором кафедри міжнародної економіки, доктором економічних наук, професором <i>Ушенко Наталею Валентинівною</i>, яка має досвід практичної роботи: 2012-2018 рр. фізична особа-підприємець (ФОП) (виписка з ЄДРЮОФОП, серія ААВ № 141563), Радник Спілки підприємців малих, середніх та приватизованих підприємств України (посвідчення № 2093/2019). Вважаємо, що всі заняття за цими навчальними дисциплінами викладаються викладачем-практиком.</p> <p>Навчальна дисципліна «Стратегії наукових досліджень», модуль «Інтернаціоналізація науки», Змістовий модуль 1. Основи інтернаціоналізації вищої освіти і науки викладається доцентом за суміщенням, кандидатом політичних наук <i>Виговською Ольгою Сергіївною</i>, яка має досвід практичної роботи (більше 5 років): завідувач науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти Університету (http://ivo.kubg.edu.ua/pro-nas/komanda.html).</p> <p>Змістовий модуль 2. Інформаційна грамотність; Змістовий модуль 3. Наукові публікації в цифровому середовищі викладаються викладачем за суміщенням, кандидатом наук із соціальних комунікацій <i>Опришко Тетяною Сергіївною</i>, яка має досвід практичної роботи (більше 5 років): директор бібліотеки Університету (https://library.kubg.edu.ua/pro-biblioteku/istoriia-biblioteky/komanda.html). Вважаємо, що всі заняття за цією навчальною дисципліною викладаються викладачами-практиками.</p> <p><i>До проведення гостьових лекцій запрошуються фахівці-практики</i>, про що було зазначено у ВСО та обговорено під час візиту ЕГ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бобров Євгеній, доктор економічних наук, начальник відділу інформаційного супроводження фінансово-економічної діяльності Департаменту

	<p>інформаційного супроводження ДП НАЕК Енергоатом. Гостьова лекція на тему «Циркулярна економіка. Енергетика. Клімат» відбулась 3.12.2020 (http://surl.li/edfym).</p> <p>2. Назаров Юрій, директор Департаменту ІКТ (КМДА). Гостьова лекція на тему «Технічні рішення побудови Smart City» відбулась 18.09.2019 (http://surl.li/edgdr).</p> <p>3. Соболева-Терещенко Олена, кандидат економічних наук, доцент, учасниця міждисциплінарної дослідницької групи Інтернету та суспільства, що базується в Університеті Масарика, м. Брно, Чехія. Гостьова лекція на тему «Особливості співпраці у міжнародних наукових дослідженнях» відбулась 2.11.2022 (http://surl.li/dzurs).</p> <p>4. Шкурдода Олексій, перший заступник директора КБУ «Контактний центр міста Києва 1515». Гостьова лекція на тему «Робота контактного центру 1515» відбулась 11.11.2022 (http://surl.li/edthw).</p> <p>5. Половинко Олег, директор департаменту інформаційно-комунікаційних технологій КМДА. Гостьова лекція на тему: «Інформаційно-комунікаційні технології міста» відбулась 3.12.2022 (http://surl.li/dzyfl).</p> <p>Така практика буде продовжуватись і надалі.</p>
<p>Критерій 7 (“А”) Слабких сторін не виявлено.</p>	
<p>Критерій 8 Залучення стейкхолдерів до забезпечення якості освітньої програми має фрагментований характер. ЕГ рекомендує починаючи з 2023/24 н.р. системно залучати всі зацікавлені сторони до оновлення та вдосконалення освітньо-наукової програми.</p>	<p>Зауваження, зроблене експертною групою щодо фрагментарного характеру залучення стейкхолдерів до забезпечення якості освітньої програми, є, на наш погляд, необґрунтованим.</p> <p>Основні групи стейкхолдерів залучаються до обговорення ОНП та освітнього процесу за ОНП досить системно у різних формах: здобувачі освіти – шляхом анкетування, опитування, залучення до засідань кафедри, здобувачка програми Руденко В.С. була включена до складу робочої групи з оновлення ОНП; роботодавці – представник роботодавців Бобров Є.А. був у складі робочої групи з оновлення ОНП, від представника роботодавців Шемаєвої Л.Г. отримано відгук на ОНП, роботодавці запрошувались на засідання кафедри з обговорення ОНП (15.09.2020 та 01.12.2021), на Факультеті створена і функціонує Рада роботодавців; академічна спільнота – була залучена до обговорення та вдосконалення ОНП шляхом рецензування (отримано 2 рецензії на ОНП 2019 і 3 рецензії на ОНП 2022), також ОНП обговорювалася на засіданнях кафедри, Вчених радах Факультету та Університету і т.п.</p> <p>Експертна група у своєму звіті зазначає, що “Результати інтерв'ювання учасників зустрічей дають підстави ЕГ зробити висновок, що цілі ОНП та ПРН визначаються з урахуванням потреб внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів” (Звіт ЕГ, підкритерій 2 Критерію 1); “Здобувачі вищої освіти та ОСС залучаються до процесів оновлення та перегляду ОНП Економіка у різних формах”, “ЕГ підтверджує, що аспіранти ОНП Економіка залучені до перегляду освітньої програми шляхом опитування, представництва через органи</p>

студентського самоврядування чи веб-сторінку громадського обговорення та участь в робочій групі”, “Під час онлайн зустрічі ЕГ з роботодавцями було підтверджено їхню участь у процесах обговорення освітніх програм, опитуваннях та інших процедурах забезпечення її якості” (Звіт ЕГ, підкритерії 2 та 3 Критерію 8). З рекомендацій експертної групи ми не бачимо, саме в чому експертна група вбачає фрагментарність роботи зі стейкхолдерами за ОНП “Економіка”.

Додамо, що при перегляді та удосконаленні ОНП враховані зауваження та рекомендації стейкхолдерів (інформація розміщена на сторінці кафедри міжнародної економіки на сайті Університету).

Зокрема, пропозиція від *Боброва Євгенія Анатолійовича*, начальник відділу збору та обробки інформації Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення ДП «НАЕК Енергоатом», представника академічної спільноти та Ради роботодавців ФЕУ щодо введення до Каталогу вибіркових навчальних дисциплін вибірково навчальну дисципліну, яка стосувалась би розвитку сучасної моделі циркулярної економіки (2021 р.) була врахована: внесені зміни у каталоги вибіркових дисциплін, які запропоновані кафедрою для ОНП «Економіка» 2022 р. та 2023 р.: додано навчальні дисципліни «Розвиток циркулярної економіки», «Фінансування наукових досліджень, грантова діяльність».

Наступна пропозиція від *Боброва Є.А.* «Пропоную залучати аспірантів до проведення спільних наукових досліджень зі стейкхолдерами із публікацією результатів роботи зокрема у наукових журналах, які індексуються у НМБД Scopus та Web of science (2021 р.)» також була реалізована: за проведеними спільними науковими дослідженнями стейкхолдерів та аспіранта *Маляра С.А.* щодо розвитку технологій циркулярної економіки опублікована стаття: *Loiko V., Bobrov Ye., Bratko M., Voitseshchuk A., Maliar S.* Waste management and prospects for the development of circular economy technologies. (Управління відходами та перспективи розвитку технологій циркулярної економіки). *Збірник наукових праць «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»*. № 5 (40). 2021. С. 609 - 619. (*Web of Science*). DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v5i40.245255>

Пропозиція від *Шемаєвої Людмили Григорівни*, головного консультанта відділу економічної стратегії Центру соціальних економічних досліджень Національного інституту стратегічних досліджень, доктора економічних наук, професора «Доцільно зменшити навчальне навантаження аспірантів особливо на 3 та 4 роках навчання для вивільнення часу для роботи над дисертацією (2021 р.)» реалізована: у новій редакції ОНП «Економіка» 2022 р. навчальне навантаження для аспірантів розподілене на перші два роки навчання. На третій рік навчання Навчальним планом 2022 передбачено вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми економічних досліджень» (6 кредитів) та проходження двох практик.

	<p>Пропозиція від <i>Биковця Вячеслава Михайловича</i>, президента Всеукраїнської асоціації роботодавців «У склад робочої групи по розробці нової редакції ОНП «Економіка» додати аспіранта та представника Ради роботодавців (грудень 2021 р.)» реалізована: у склад робочої групи нової редакції ОНП «Економіка» 2022 р. введено аспірантку Руденко Валентину та Боброва Євгенія Анатолійовича, начальника відділу збору та обробки інформації Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення ДП «НАЕК Енергоатом», доктора економічних наук, доцента, представника академічної спільноти та Ради роботодавців ФЕУ.</p> <p>Пропозиція від рецензентів ОНП <i>Мігус Ірини Петрівни</i>, проректора з наукової роботи ВНЗ «КРОК» та <i>Маслак Ольги Іванівни</i>, завідувачки кафедрою економіки КНУ ім. Михайла Остроградського «Додати у блок обов'язкових компонент навчальну дисципліну, яка б сприяла підвищенню рівня викладацької компетентності здобувачів освіти (за рекомендацією листа НАЗЯВО від 03.09.2021 № 672) (2021 р.)» реалізована: у новій редакції ОНП «Економіка» 2022 р. додано у блок «Обов'язкові компоненти (ОК) освітньо-наукової програми» навчальну дисципліну «Педагогіка і психологія вищої школи», обсягом 4 кредити, яка передбачає вивчення наступних змістових модулів: «Педагогіка вищої школи» (1 кредит), «Психологія вищої школи» (1 кредит), «Технології викладання у вищій школі» (2 кредити).</p> <p>Пропозиція від <i>Александрової Олени Станіславівни</i>, декана Факультету суспільно-гуманітарних наук Університету, щодо здійснення міждисциплінарних наукових досліджень спільно з НПП та аспірантами ОНП «Економіка» з подальшою публікацією результатів наукових досліджень у журналах, які індексуються у НМБД Scopus та Web of science (пропозиція 2021 р.). реалізована: за проведеними спільними науковими дослідженнями за участю гаранта ОНП «Економіка» Лойко В.В. та аспірантки Поздєєвої К.В. опублікована стаття: Loiko, V., Aleksandrova, O., Zavadskyi, V., Bezprozvanna, T. and Pozdieieva, K. (2022). Risk analysis and determination of the level of security of the information ecosystem of the educational institution with the help of an expert system. (Аналіз ризиків та визначення рівня безпеки інформаційної екосистеми навчального закладу за допомогою експертної системи). Proceedings of the Cybersecurity Providing in Information and Telecommunication Systems II. co-located with International Conference on Problems of Infocommunications. Science and Technology (PICST 2021). Volume I. P. 260-267. URL: http://ceur-ws.org/Vol-3187/short5.pdf (Scopus).</p> <p>Окрім того, гарантом ОНП було надано всі підтвердні документи на численні запити ЕГ.</p>
<p>Критерій 9 Слабких сторін не виявлено.</p>	<p>Не зрозумілим є рівень оцінки Критерію 9 (В), адже слабкі сторони і недоліки ЕГ не виявлено. Водночас ЕГ не зафіксувала інноваційні практики за цим критерієм, проте</p>

	<p>хочемо наголосити, що Університет Грінченка має такі практики, адже багато років дбає про відкритість даних та займає високі позиції у відповідному рейтингу. Вважаємо взірцевим прикладом висвітлення прогресу роботи над дисертаціями та оприлюднення таких результатів у е-портфоліо аспірантів на Вікі-порталі університету (https://tinyurl.com/wiki-kubg). Створення е-портфоліо аспірантів – новація Університету Грінченка. Е-портфоліо аспіранта надає можливість здобувачам представляти свої можливості, є засобом узагальнення, системного представлення власних досягнень, у т.ч. для академічної, наукової спільноти, роботодавців.</p> <p>Інноваційним є й створення е-портфоліо науково-педагогічних працівників університету, яке сприяє представленню широкому колу зацікавлених осіб їхніх здобутків та досягнень. Усі бажаючі можуть відвідати сторінку е-портфоліо будь-якого НПП Університету Грінченка, ввівши прізвище викладача в полі “Пошук” (http://eportfolio.kubg.edu.ua/login; https://eportfolio.kubg.edu.ua/teacher/1836).</p>
<p>Критерій 10 Відсутність на ОНП здобувачів, що приймають або приймали участь в академічній мобільності. ЕГ рекомендує у 2023/24 н.р. активізувати роботу щодо залучення здобувачів до участі у програмах міжнародної академічної мобільності, державних науково-дослідницьких проектах.</p>	<p>Університетом створено всі умови для академічного обміну здобувачів освіти всіх рівнів, однак попри велику кількість угод, у тому числі у рамках програми Еразмус+, реалізації зазначених програм завадили різні об’єктивні обставини, у т.ч карантинні обмеження та військовий стан. Аспіранти ОНП були учасниками програми ЄС Еразмус+, напрям Жан Моне – слухачами 3 модулів. Зокрема останнім «Університетська автономія у розвитку демократичних цінностей у вищій освіті: досвід країн ЄС для України» https://uaddyhe.kubg.edu.ua/, що реалізується в Університеті за кошти Європейського Союзу донині, було передбачено вибір найактивніших учасників та запропоновано академічну мобільність до польського ЗВО, проте переможцями стали здобувачі інших спеціальностей.</p> <p>Окрім того, НДІ інтернаціоналізації вищої освіти та Докторська школа регулярно інформують аспірантів про можливості участі у програмах міжнародної академічної мобільності, державних науково-дослідницьких проектах.</p> <p>Погоджуємося, що сприяння активізації роботи щодо залучення здобувачів до участі у програмах міжнародної академічної мобільності, державних науково-дослідницьких проектах потребує особливої уваги, проте аспіранти Університету користуються повною мірою правом на реалізацію цього права.</p>